

El fundador de l'Opus Dei i l'educació

Sant Josepmaria Escrivà ha realitzat valuoses aportacions al món de l'educació: es refereixen a l'esperit que cal que l'inspiri, i a la manera de tractar la persona i de entendre-la.

20/10/2011

Sant Josepmaria Escrivà ha realitzat valuoses aportacions al món de l'educació. I les ha fet sense haver-se

proposat escriure cap tractat sobre el tema, sense crear una escola pedagògica, sense marcar un estil pedagògic propi de l'Opus Dei. No han estat aportacions d'ordre tècnic o metodològic, sinó que es refereixen a l'esperit que cal que inspire l'educació, i a la manera de tractar la persona i d'entendre-la. Per aquest motiu tenen un valor permanent enfront dels avenços científics o tècnics, i s'expressen en valors que no són propis d'una època, ni d'un lloc, i que per tant, també palesen una enorme diversitat segons les persones i les institucions educatives on es presenten.

La influència de l'esperit de l'Opus Dei en una institució educativa és semblant a la influència d'aquest mateix esperit en una persona singular. Entre diverses persones de l'Opus Dei hi haurà algunes coses comunes, però no es pot dir que hi hagi un caràcter, un estil propi de les

persones de l'Opus Dei; qui les coneix de prop sap que són bastant diferents.

Si algú, mitjanament perspicaç, visita amb deteniment una institució educativa animada per l'esperit de l'Opus Dei, adverteix de seguida els trets d'un ambient i una fisonomia característics, que són com un segell que es capta en molts detalls que, un a un, potser són poc perceptibles. És una manera d'entendre la vida, una consideració atenta i fraterna de les persones, una escala de valors orientadora, una empremta eminentment espiritual. Són valors i trets senzills, cap d'ells posseït en exclusivitat, però que en conjunt apunten cap a un esperit que encoratja tot allò que s'hi fa.

I dins d'aquests trets característics, allò que potser defineix millor la influència de l'esperit de l'Opus Dei és i ha de ser la recerca de la unitat

de vida. És una expressió encunyada per sant Josepmaria, que es refereix, per dir-ho d'una manera senzilla, a l'adequació entre allò que es pensa, es diu, es fa, i allò que cal ser i fer. Cal tenir en compte que l'esperit que anima cada un, l'exemple de la pròpia conducta personal, la cura que es posa en la feina, tot això influeix enormement en l'educació. Educar no s'ha d'entendre com una qüestió unilateral ni exclusiva, sinó que és una tasca de tots aquells que d'alguna manera participen de la vida del centre educatiu, ja que tots contribueixen a educar i tots en resulten beneficiats. I moltes vegades, ho sabem bé, les grans lliçons que rebem nosaltres, tant els pares com els professors, solem aprendre-les dels nois: dels fills i dels alumnes.

Un centre d'ensenyament animat per l'esperit de l'Opus Dei tindrà encerts i errors, perquè sempre hi haurà una

distància entre allò que hauríem de ser i el que realment assolim ser, però té dins de l'ànima una vocació de servei a Déu i als altres, la qual dóna a la vida un sentit de missió, una aspiració a la santedat en aquesta tasca diària.

Sant Josepmaria va subratllar també diversos trets característics que cal que presideixin qualsevol tasca educativa. Va insistir en l'estima per la sinceritat, la lleialtat i la confiança. Va posar l'accent en l'atenció personalitzada, en el tracte d'amistat amb els alumnes i amb els pares, i entre els professors, de manera que hi hagués una gran consideració vers les persones i ningú no pogués sentir-se sufocat dins d'una massa. L'amor a la feina ben feta, tenint cura dels detalls, va ser un altre aspecte central de la seva insistència. De la mateixa manera que el sentit de servei i la preocupació social, qüestions decisives perquè l'esperit

cristià calí veritablement en les persones.

El sentit positiu podria assenyalar-se com un altre element fonamental: cal posar "el signe més", donar un sentit positiu a tot allò que fem, per així veure la gent amb bons ulls, per valorar cada un com es mereix, per creure en ells: tot això té uns efectes sorprenentment positius en les persones.

L'esperit de llibertat cal que sigui també un altre tret característic en una activitat educativa encoratjada per l'esperit de l'Opus Dei. Les persones han de formar-se en llibertat, i això no és gens senzill, perquè educar en llibertat no és simplement donar llibertat, que això ho fa qualsevol, sinó ensenyar en llibertat a utilitzar bé la llibertat. I sant Josepmaria ho aplicava també a l'educació en la fe. Parlava als pares de pregar, de donar exemple als fills,

de transmetre amb la vida mateixa una formació profunda, d'educar en un clima d'alegria i de llibertat. I afegia: "No els obliguis a res, però que us vegin pregar: és el que jo he vist fer als pares i se m'ha quedat en el cor. De manera que quan els teus fills arribin a la meva edat, han de recordar amb afecte la mare i el pare, que els van obligar només amb l'exemple, amb el somriure, i donant-los la doctrina quan era convenient, sense donar-los la llauna".

També deia que la identitat cristiana d'un centre d'ensenyament havia de ser una cosa profunda, constitutiva. No és ficar en la vida del col·legi uns afegits, uns suplementes de tipus espiritual o doctrinal, perquè això seria una mica postís. La unitat de vida exigeix que aquesta inspiració cristiana es manifesti en tot, i no només en els ensenyaments acadèmics, sinó en tots els valors que inspiren la vida diària del centre, en

totes les persones que hi treballen.
Cal que tot projecti una imatge i una concepció cristiana de la significació de l'home i de tota realitat: així es compon aquesta unitat de vida, senzilla i forta, que va predicar incansablement tota la vida.

Alfonso Aguiló

.....

pdf | document generat
automàticament des de [https://
opusdei.org/ca/article/el-fundador-de-
lopus-dei-i-leducacio/](https://opusdei.org/ca/article/el-fundador-de-lopus-dei-i-leducacio/) (27/04/2025)